

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2012-0334

Klageren: XX
8200 Aarhus N

Indklagede: Metro Service A/S

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. for at rejse på DSBillet i metroen

**Ankenævnets
sammensætning:** Nævnformand, landsdommer Tine Vuust
Bjarne Lindberg Bak
Ingrid Dissing
Lise Bjørg Pedersen
Torben Steenberg

SAGSFREMSTILLING:

Klageren reklameret til indklagede: 22. april 2012

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: 10. september 2012.

Sagens omstændigheder: Den 21. april 2012 skulle klageren rejse med tog fra Aarhus til Mörrum i Sverige med omstigning i Kastrup. Billetterne blev udstedt af DSB i Aarhus; en billet gyldig på strækningen Aarhus H – Kastrup GR med DSB og en billet fra Kastrup GR til Mörrum via Malmø C.

Ifølge klageren var hun i god tid ved ankomst til København og valgte at stige af toget for at gå en tur. Hun endte ved Nørreport station, hvorfra hun tog videre med metro for at rejse til Lufthavnen station for dér at skifte til Øresundstoget.

I metroen efter Femøren station blev klagerens rejsehjemmel kontrolleret, og hun blev kl. 17:26 pålagt en kontrolafgift på 750 kr. I en note på afgiften er anført følgende som baggrund for udstedelsen:

"<Note>rejste på dsb orange </Note>
<TicketType>dsb</TicketType>"

Stewarden tog desuden et billede af klagerens billet til Kastrup samt WildCard. Billetten så således ud:

Den 22. april 2012 anmodede klageren Metro Service om at annullere kontrolafgiften, idet hun nu havde kigget i Rejseregler for bus/tog/metro i Hovedstadsområdet (<http://www.dsb.dk/global/pdf/brochure/brochurersiden/s-tog/2012/rejseregler%20jan%2012.pdf>),

hvoraf følgende fremgik:

"DSBs billetter, klippekort og periodekort, som gælder mellem en station i Hovedstadsområdet og en station i et andet trafiksektorsområde i Danmark, gælder også til bussen, lokalbanetoget og Metroen lokalt (side 22), samt:

"DSB Øresund, Skånetrafiken, DSB, Movia og Metroen deltager i billetsamarbejdet i Øresundsregionen. Samarbejdet betyder, at du kan rejse i hele Øresundsregionen på én billet (side 23)".

Den 31. maj 2012 fastholdt Metro Service kontrolafgiften med følgende begrundelse:

"Metroen kører, som de andre kollektive trafikmidler i Hovedstadsregionen, efter Movias takstsystem. Takstsystemet er et selvbetjeningssystem, hvor det er passagerens ansvar selv at sørge for gyldigt kort eller billet, inden rejsen påbegyndes.

Du skal altså selv sikre dig, at din billet eller kort er korrekt stemplet og gælder til hele rejsen, ligesom du ved billetkontrol skal kunne vise gyldig billet eller kort på forlangende.

DSB Orange

Er en rabatteret billet og desværre ikke gyldig i tilsluttende tog/bus og Metro.

Ud fra ovenstående ser vi os nødsaget til at fastholde din kontrolafgift og medsender et nyt indbetalingskort, som du bedes betale snarest."

Den 18. juni 2012 anmodede klageren Metro Service om at genoptage sagen, da afgørelsen var begrundet med, at hun havde rejst på Orange Billet.

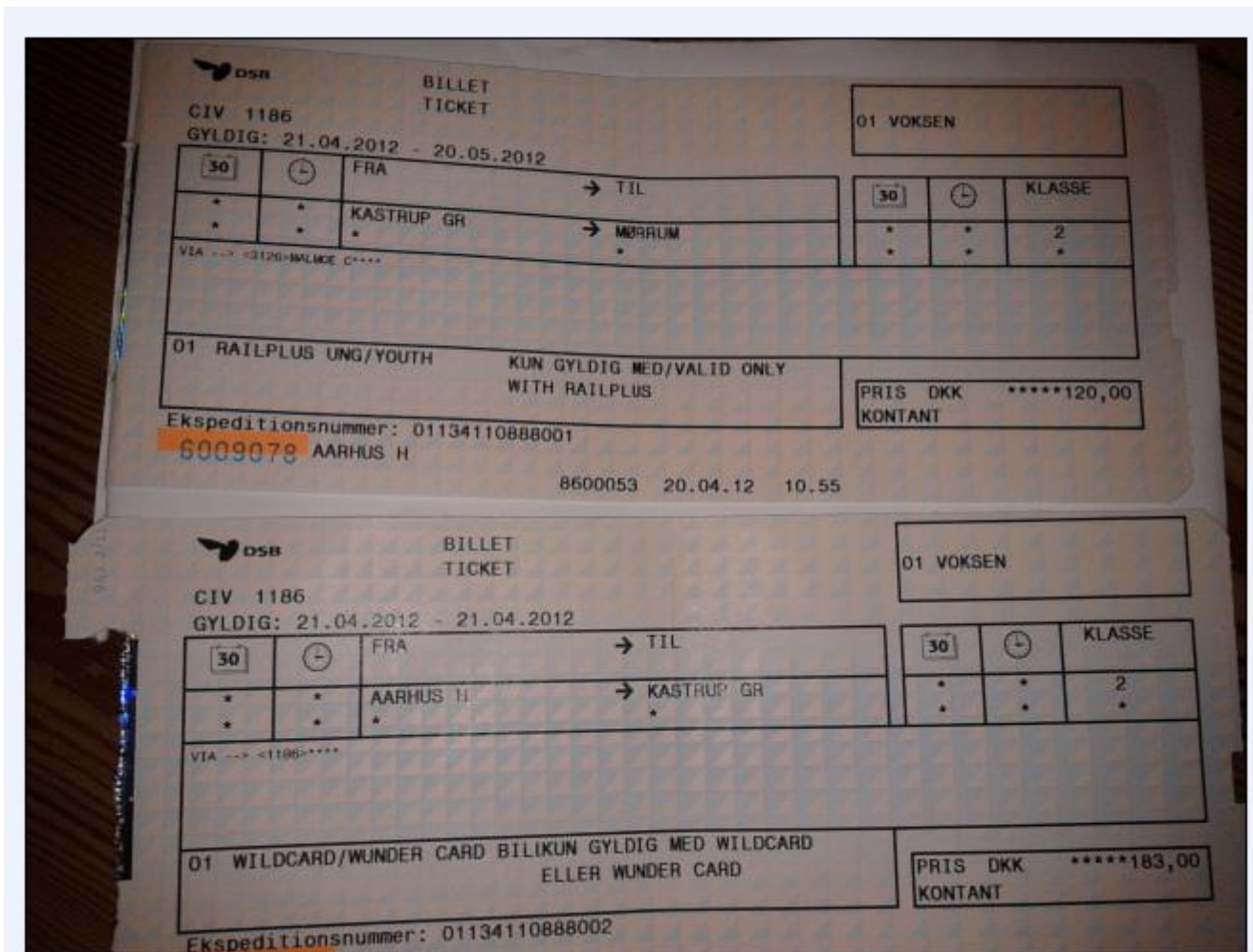
Den 29. august 2012 svarede Metro Service:

"Vi har kigget på sagen igen, men vurderer atter, at der ikke grund til at ændre den trufne beslutning. Som nævnt i tidligere brev er orange billet ikke gyldig i Metroen. Vi fastholder derfor din kontrolafgift.

Al sagsbehandling vedrørende ovenstående kontrolafgift er således afsluttet fra vores side.

Ud fra ovenstående fastholdes din kontrolafgift og vi vedlægger et nyt indbetalingskort, som du kan benytte. Du har mulighed for at gå videre med sagen ved henvendelse til Ankenævnet for Bus, Tog og Metro."

Klageren indbragte derpå sagen for ankenævnet. I forbindelse med sagens behandling er begge billetter blevet indsendt.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften annulleret og har til støtte herfor gjort gældende,

at hun ikke kan tilslutte sig Metro Services begrundelse for at fastholde kontrolafgiften, da den går ud fra, at hun ikke kan rejse med Orange billet i Metroen, og hun på intet tidspunkt har haft en Orange billet, men derimod kørte på Öresundsillet,

at kontrolafgiften er uretmæssig ud fra Rejseregler for bus/tog/metro i Hovedstadsområdet (<http://www.dsb.dk/global/pdf/brochure/brochurersiden/s-tog/2012/rejseregler%20jan%2012.pdf>).
[Siden findes ikke længere]

Dette ud af følgende formulering fra rejsereglerne: "DSB billetter, klippekort og periodekort, som gælder mellem en station i Hovedstadsområdet og en station i et andet trafikelskabsområde i Danmark, gælder også til bussen, lokalbanetoget og Metroen lokalt" (side 22), samt: "DSB Øresund, Skånetrafikken, DSB, Movia og Metroen deltager i billetsamarbejdet i Øresundsregionen. Samarbejdet betyder, at du kan rejse i hele Øresundsregionen på én billet" (side 23).

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften og har til støtte herfor gjort gældende,

at de offentlige trafikselskaber i Hovedstadsområdet kører alle efter et selvbetjeningsystem, hvor det er passagerens eget ansvar selv at sikre sig gyldig rejsehjemmel inden påstigning.

Dette fremgår også af de fælles rejseregler -

<http://www.m.dk/Kundeservice/~media/Metro/PDF/PDF%202012/Rejseregler-jan-12.ashx> (side 26).

I tilfælde hvor der ikke på forlangende kan fremvises gyldig rejsehjemmel, må det accepteres, at skulle betale en kontrolafgift, der for en voksen udgør 750 kr. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjeningsystem, der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsområdet. Dette fremgår også af folderen Metroens rejseregler, som er tilgængelig på hjemmesiden www.m.dk. Herudover er informationen tilgængelig på stationernes info-tavler og i foldere.

Den fremviste billet er alene gyldig - som det fremgår af billetten - til rejse med DSB på strækningen fra Århus H. til Kastrup GR. Idet billetten alene gælder til DSB, er der naturligt ikke anført noget omstigningsområde på billetten.

Det fremgår af DSB's hjemmeside – under DSB WildCard – at dette kort og de fordele, der måtte følge med, gælder rejser med DSB.

link: <http://www.dsb.dk/om-billetter-og-kort/indland/kort/unge-og-studerende/wildcard/fordele/>

Her står blandt andet **"Kortet gælder både på Arriva- og DSB-strækninger"** – se nedenstående, som er et udklip fra førnævnte link.

Værd at vide om DSB WildCard

Masser af fordele med DSB WildCard

Få op til 50% rabat på togrejser i Danmark, hvis du køber et DSB WildCard

Hvis du er 16-25 år eller på SU, kan du købe et DSB WildCard, der giver dig store rabatter på rejser, salgsvognen i toget og meget, meget mere.

Kortet gælder både på Arriva- og DSB-strækninger.

Af billetten fremgår alene DSB's logo, hvilket er en yderligere indikator for, at billetten kun gælder rejser med DSB.

Denne type billet er at sidestille med DSB's Orange billetter, hvad angår dækningen, idet der er tale om et specielt DSB-produkt, som gælder til rejser mellem DSB/Arriva stationer, og derfor ikke er gyldig til busser, Metro og lokalbaner

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER:

Retsgrundlaget:

Ifølge § 2, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 969 af 08. oktober 2009 om lov om jernbaner, gælder loven også for metroen. Af § 23 fremgår det, at transportministeren fastsætter regler om jernbanevirksomhedernes adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billetter og kort).

I henhold til § 4, stk. 3, i bekendtgørelse om kontrolafgifter af 22. september 2006, som fortsat er gældende, fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

Det fremgår af Metroens rejseregler (forretningsbetingelser), at passagerer skal have gyldig billet, gyldigt stemplet klippekort eller gyldigt månedskort fra rejsen begynder. Billet eller kort skal opbevares under hele rejsen og indtil Metroens område forlades. Billetter og kort skal fremvises til Metro Stewarden på forlangende. Billetkontrol kan ske både under rejsen, ved udstigning og på Metrostationen efter afsluttet rejse. Hvis man ikke kan fremvise gyldig billet eller kort under rejsen, i forbindelse med udstigning eller på Metrostationens område efter at have afsluttet rejsen, udstedes en kontrolafgift. Afgiften er et girokort, som kan betales via bank eller på posthus. Kontrolafgiften er samtidigt billet til vidererejse til den Metrostation, passageren oplyser som bestemmelsesstationen. Kontrolafgiften er 750 kr. for voksne.

Fra de fælles rejseregler for Hovedstadsområdet:

”Billetsamarbejde

Billetsamarbejde med DSB

Billetsamarbejdet med DSB gælder for rejser med DSB-tog og Østbanetog ind og ud af Hovedstadsområdet. For disse rejser gælder DSBs prissystem.

DSBs billetter, klippekort og periodekort, som gælder mellem en station i Hovedstadsområdet og en station i et andet trafikskabsområde i Danmark, gælder også til bussen, lokalbanetog og Metroen lokalt, hvor dette er markeret på billetten med angivelse af omstigningsområde. Du kan således på samme billet tage bussen til den station, togrejsen starter fra, og fra den station togrejsen slutter ved. Busomstigningsområdet fremgår af billet og kort.

Arriva driver en del af togtrafikken i Jylland. Til kunder, der foretager en togrejse i såvel Arriva's som DSBs område, udstedes en kombineret billet. Den kombinerede billet er omfattet af de samme regler, som er beskrevet herunder.

Rejseregler

Sådan gælder billetter og kort.

Hovedstadsområdets 95 zoner er samlet i 12 store områder med hvert sit bogstav fra A til L. Endestationen, der står på billetten, bestemmer det samlede omstigningsområde (altså der, hvor man frit kan køre med både bus, tog og Metro). Det samlede omstigningsområde er beskrevet med første og sidste bogstavområde på rejsen. Billetten gælder så også i de mellemliggende områder i alfabetisk orden. Derfor er det kun nogle af bogstaverne på zonekortet, du vil finde på billetterne.

Eksempler

På en billet til f.eks. Roskilde station, vil der stå ”Roskilde (A)”. Det betyder, at man frit kan rejse videre med bus og tog i område A - og ikke længere. På en billet til Høje Taastrup station, vil der stå ”Høje Taastrup (A-C)”. Så kan man rejse videre med bus og tog i område A, B og C.

På en billet til København H., vil der stå ”København H (A-F)”. Så gælder den i alle områderne fra A til F.

Der vil stå ”(Alle)” på billetter, der har endestation i område G, H, I, J, K og L. Så kan man frit rejse videre med bus og tog i hele Hovedstadsområdet.

Mellem område A og H udstedes der dog billetter og kort til direkte rejse med bus. Der står f.eks. Roskilde/Jyllinge (A+H) på dem.

Gyldighedstid

DSBs billetter og kort gælder til en enkelt fremadskridende rejse med toget og til fri rejse med bus og Metro i omstigningsområdet. De gælder indtil kl. 4.00 natten efter rejsedatoen.

Børn

Børn under 16 år, der rejser alene betaler halv pris hos DSB. I bussen og Metroen gælder de sædvanlige regler for børn.

Øvrige kundegrupper

Personer, der er fyldt 65 år, får rabat på DSB-billetter. Der er ikke spærretid på DSBs ”65-billetter”.

Unge fra 16 til 25 år (begge inkl.) med gyldigt ungdomskort (DSB WildCard el. Arriva WunderCard), studerende på SU som er fyldt 26 år med gyldigt DSB WildCard 26+ og grupperejsende (minimum otte personer) får også rabat på DSB-billetter.

Gruppebilletter gælder i bussen og i Metroen når der er plads.

Rejser ud af omstigningsområdet

Vil du rejse ud af det samlede omstigningsområde, som billetter og kort gælder til, kan du foretage tilkøb. Det sker efter de samme regler som for tilkøb til abonnementskort. Dog udvider DSB-billetter og -kort ikke tidsgyldigheden på tilkøbet. Tilkøb til én zone gælder en time. Tilkøb til flere zoner følger de almindelige tidsintervaller for billetter og klippekort.

Rejser med DSB-tog på kort

Gyldige kort kan bruges i forbindelse med rejser med DSB-tog til og fra Hovedstadsområdet. Man skal dog minimum have DSB-billet til eller fra den sidste station i Hovedstadsområdet (Hvalsø, Borup, Tureby, Københavns Lufthavn, Kastrup eller Helsingør).

På kortet kan du se, hvilke zoner omstignings-områderne dækker.

Billetsamarbejde i Øresundsregionen

DSB Øresund, Skånetrafiken, DSB, Movia og Metroen deltager i billetsamarbejdet i Øresundsregionen. Samarbejdet betyder, at du kan rejse i hele Øresundsregionen på én billet. Samarbejdet gælder for alle rejser med samarbejdspartnerens tog mellem Hovedstadsområdet og Sydsverige via København – Malmø (Øresundsbroen) eller Helsingør – Helsingborg (med Scandlines).

Rejseregler

Gyldighedsområde for billetter og kort

I Hovedstadsområdet gælder Øresundsbilletter og -kort efter DSBs zonesystem (de 12 bogstavområder). Se zonekortet under "Billetsamarbejdet med DSB".

Billetter og kort udstedes altid mellem et omstigningsområde på den danske side og den svenske side. I omstigningsområdet kan kunden rejse ubegrænset med bus og Metro i hele billettens/kortets gyldighedstid. Med tog skal rejsen "skride fremad".

Det samlede omstigningsområde (altså der, hvor du lokalt kan køre videre med busser, tog og Metro) er vist i en parentes med de bogstavområder, rejsen går igennem, adskilt af et plus. Billetterne gælder altså kun i de bogstavområder, der står på dem. De mulige omstigningsområder på den danske side er:

Via København – Malmø:

"(F+L)", "(E+F+L)", "(D+E+F+G+L)" eller "(Alle)".

Via Helsingør – Helsingborg:

"(K)", "(J+K)", "(I+J+K)" eller "(Alle)".

Øresundsbilletter som er udstedt til stationer i Sverige udenfor Skåne har ikke påtrykt et omstigningsområde for de svenske stationer, men de er gyldige til busrejser i byzonen.

Gyldighedstid for billetter og kort

Billetter og kort med gyldighed i dage udløber kl. 4.00 (sidste påstigning) natten efter sidste dag, de gælder. Det gælder for enkeltbilletter og returbilletter med hen- og hjemrejsedato samt Øresundskort, Øresund Uddannelseskort, og Øresund HyperCard.

Returbilletter uden hen- og hjemrejsedato samt 1-klips returbilletter gælder i 24-timer fra det tidspunkt, de er købt eller stemplet. Klip på 5-klipskort gælder som returbillet i 48 timer fra det tidspunkt, kortet er stemplet.

Rejser ud af omstigningsområdet

Vil du rejse ud af det samlede omstigningsområde, som billetter og kort gælder til, kan du købe tilkøb.

Det sker efter de samme regler som for tilkøb til abonnementskort. Se side 24. Dog udvider Øresundsbillet eller -kort ikke tidsgyldigheden på tilkøbet.

Tilkøb til én zone gælder en time. Tilkøb til flere zoner følger de almindelige tidsintervaller for billetter og klippekort.

Rejser på DSB billetter og kort

Billetter og -kort kan bruges i forbindelse med Øresundsrejser. Du skal dog minimum have Øresundsbillet til eller fra Københavns Lufthavn, Kastrup eller Helsingør.

Den konkrete sag:

Det fremgår af rejsereglerne, at hvis en billet skal kunne bruges til omstigning i hovedstadsområdet, er dette markeret med en parentes med bogstaver på selve billetten, fx (F+L).

De af klageren fremlagte billetter er DSBbilletter med anførsel af "Kastrup GR" som endestation for rejsen fra Aarhus og som startstation for rejsen til Mørrum i Sverige.

Metro Service har oplyst, at Kastrup GR betyder "Kastrup Grænse" og anvendes af DSB, hvis en billet giver adgang til videre rejse – typisk til Skåne mod forevisning af anden tilknytningsbillet.

Der var således ikke anført noget omstigningsområde på klagerens billetter, som herefter udelukkende var gyldige til rejse med tog. Klageren var herefter ikke berettiget på sin DSBbillet at omstige til metroen på Nørreport station.

Kontrolafgiften blev dermed pålagt med rette.

Imidlertid finder ankenævnet det særdeles kritisabelt, at Metro Service i sin indledende sagsbehandling to gange besvarede klagerens henvendelser, som om hun havde rejst på en DSB Orange billet. På baggrund af denne helt utilstrækkelige og mangelfulde sagsbehandling, som formentlig bygger på stewardens fejlagtige note om, at klageren havde rejst på Orange billet, skal Metro Service godtgøre klagers udgift til klagegebyr til ankenævnet på 160 kr.

Ankenævnet anbefaler, at trafikkselskaber i videst muligt omfang koordinerer billettens gyldighed således at disse i Hovedstadsområdet gælder til alle transportmidler.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

Metro Service er berettiget til at opretholde kravet om klagerens betaling af kontrolafgiften på 750 kr. men skal godtgøre klagerens udgift til klagegebyr på 160 kr.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringsselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 19. februar 2013.

Tine Vuust
Nævnensformand